

Magdalena Jetelová & Jorinde Voigt: 3 CHAPTERS**07.10.2025 - 21.11.2025**

Dvě mezinárodně uznávané multidisciplinární umělkyně a profesorky se setkávají ve společné výstavě v DSC Gallery. Jejich výrazně odlišná estetika a umělecké přístupy se rozvíjejí ve třech galerijních sálech, z nichž každý představuje samostatný dialog – Záznam, Světlo a Horizonty. Tyto tři metaforické kapitoly zvou návštěvníky k zamyšlení nad podstatnými aspekty, které propojují jejich postupy, a otevírají kontemplativní prostor, kde lze prociťt průniky jejich tvorby v souladu i kontrastu. Výsledkem je silný vizuální zážitek.

1. Kapitola „ZÁZNAM“

Obě umělkyně, Magdalena Jetelová i Jorinde Voigt, používají ve svých projektech koncept záznamu. Je to vstupní moment jejich praxe. V každém instalovaném objektu, kresbě či malbě rozpoznáváme připomínku konkrétní chvíle z minulosti – reprezentující čas, místo a podmínky.

Fyzickou dominantu prostoru tvoří dřevěný objekt – „Stůl“ Magdaleny Jetelové, která původně studovala sochařství na pražské Akademii výtvarných umění. Robustní objekty připomínající nábytek nesou vliv italské Arte Povera. Ze série židlí, lavic či stolů v nezvyklých nadměrných rozměrech odkazují na Jetelové monumentální instalace, které vystavila roku 1983 londýnská Tate Gallery. V tomto díle je mementem fyzický artefakt, který nás staví do role diváka s nepřírozenou perspektivou vůči všednímu předmětu, reflektující moderní lidské obydlí, domov. Stává se svědectvím sociálně-politického ducha 80. a 90. let, nesoucí auru doby.

V centru místnosti se nachází série kreseb nesoucí typický rukopis německé umělkyně Jorinde Voigt, často představující komplexní, subjektivně stylizovanou vizuální dokumentaci. Série Immersion kombinuje nahodilé barevné skvrny a technické zápisy, vznikající na hraně mezi dynamickým gestem a přesným popisem. Díla vznikají vrstvením tuše, plátkového zlata a pastelů. Každé z děl zobrazuje torus – geometrický tvar analyzovaný Jacquesem Lacanem v reakci na Freudovy teorie. Barevná paleta série (bílá, oranžová, purpurová, modrá či tóny se zlatem, hliníkem a mědí) určuje náladu jednotlivých děl a odkazuje na různé rozpoložení mysli. Předchozí série Voigt často reagují na konkrétní kulturní témata, například na japonské erotické umění nebo Barthesovu knihu „Fragmenty milostného diskursu“.

Protipólem Voigtiny precizní estetiky jsou dýmové malby Jetelové, výrazné linie zaznamenávající stopu pohybu a vysílání signálu. Volbou světlic jako hlavního média autorka odkazuje na své rané intervence z let 1983–1985, kdy v pražské Šárce pracovala s červeným signálním kouřem jako protestem proti politické situaci a sovětské okupaci, před odchodem do exilu.

2. Kapitola „SVĚTLO“

Monochromatický prostor představuje dvě klíčové série obou umělekyní, z nichž obě získaly mezinárodní uznání. Z Voigtiny série „Synchronicity“, kterou poprvé představila v Kunsthalle Krems zde nalezneme jeden velký formát a šest menších děl. Díla kombinují kresbu inkoustem tužkou a olejovým pastelem na papíře. Pečlivě umístěno leské perí, orientováno do rozbíhavých vzorců, vytvářejí živé vlny, které se rozvíjejí do vertikálního dialogu. Tyto díla z černě barvených per symbolizují vnitřní pohyby - nuance, které lze nalézt uvnitř živých tvorů.

Na protilehlých stěnách jsou umístěny dva lightboxy Jetelové. Umělkyně v 90. letech nahradila element světla, světlice nahradila lasery. Její díla z tohoto období přinášejí pocit neustálého pohybu v čase i prostoru, reagujícího na rychlé proměny průmyslu, různých sociálně-politických aspektů a krajiny. Lightboxy obsahují fotografie, které vznikly jako výstupní projekty z intervencí do pusté krajiny narušené jasným laserem. Paprsek rozřezává terén a prohlubuje vnímání

jeho povrch. Vystavená díla „Atlantic Wall” a „Pacific Ring of Fire” jsou obohacena o úderné sousloví, odkazující k geo politickým tématům a zpochybňující současné hranice.

3. Kapitola „HORIZONTY“

Ačkoliv obě autorky pracovaly s různými médii a tématy, v této části výstavy se jejich inspirace vrací k věčnému tématu – krajině. Vybraná díla Jorinde Voigt ztělesňují její pojetí horizontu, vyjádřeno minimalistickými geometrickými tvary – odkazujícími k základním principům chování všech existujících elementů. Každý vrchol je jemně zachycen za tím předchozím, naklánějící se nejednotným směrem, kde špičky každého z nich pokračují ve formě energie. Tento pohyb zanechává stopy proudů, znázorněné jednoduchými liniemi. Podobný proces je patrný i v sérii „A New Kind of Joy” – vizuální studií reagující na „Píseň o zemi” hudebního skladatele Gustava Mahlera.

Malby Magdaleny Jetelové na plátně nás přivádějí k jádru její tvorby – pyrotechnickým malbám, s jejichž produkcí začala již v polovině 80. let. Díla z posledních dvou let symbolizují minimalistické pojetí horizontů. Přesto si každé dílo uchovává autorčinu charakteristickou atmosféru, patrnou v celé její multimediální tvorbě, nesoucí odraz jejího putovního života. Díla se stávají důkazem výbuchu, efemérního procesu, ale také odkazem na Jetelové předchozí umělecké projekty z oblasti landartu.

Text:

Sarah

Adnanová

Magdalena Jetelová (1946, Semily) Jedna z nejvýznamnějších současných českých umělkyní, proslulá monumentálními instalacemi, prací se světlem, krajinou a novými médii. Po studiích na Akademii výtvarných umění v Praze (absolvovala 1971) se prosadila na evropské scéně už v 80. letech, kdy její instalace uvedla londýnská Tate Gallery (1983), následovaly Serpentine Gallery (1985) či MoMA, New York (1987). Její díla reflektují geopolitická témata i univerzální otázky identity a prostoru. Od 90. let pracuje s lasery a světelnými intervencemi, které patří spolu s pyrotechnickými malbami k jejím nejslavnějším dílům. Jetelová dlouhodobě působila také pedagogicky. Je zastoupena v řadě významných evropských i amerických sbírek (Musée National d'Art Moderne Centre Pompidou, Paříž, Galerie hlavního města Prahy, Národní galerie Praha).

Jorinde Voigt (1977, Frankfurt nad Mohanem) Německá multimediální umělkyně a profesorka umění v Hamburg, jejíž kresby, instalace a architektonické projekty propojují estetickou preciznost s filozofickými a kulturními tématy. Její práce vycházejí z notace, záznamu a vizuální interpretace myšlenkových procesů, často s využitím zlata, barevných vrstev a přesné techniky. Série jako Immersion či Synchronicity patří k nejvyhledávanějším a jsou zastoupeny v předních institucích, včetně MoMA v New Yorku a Centre Pompidou v Paříži. Voigt je známá i svým unikátním přístupem, kdy své kresby rozvíjí do velkoformátových architektonických kompozic, v nichž propojuje prostor a hudební či filosofické struktury. Pravidelně vystavuje na světových veletrzích (Art Basel, Frieze). Výstava v DSC Gallery představuje její první samostatnou prezentaci v České republice.